

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemerologivm Ecclesiastio-Rubricisticum Novum

Halden, Johann Baptist

Brixinæ, 1717

Titulus Ultimus. Miscellanea Rubricistica, Ordine Alphabetico ad Modum
Indicis ac Repertorij digesta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39937

TITULUS ULTIMUS.

MISCELLANEA

Rubricistica, Ordine Alphabetico ad
Modum Indicis ac Repertorij digesta.

MAjusculæ I. II. III. denotant Partes hujus Ephe-
merologij, nempe I. Primam : II. Secundam :
III. Tertiam : Ciphra autem prima cuilibet ca-
rum apposita Titulum illius Partis, Secunda Paginam
eiusdem Partis, Tertia, si apponatur, Columnam ejusdem
Paginæ designat. Character &c (seu hujus Libri, seu
etiam alterius Auctoris Citationi superadditus) denotat,
locô ibi citatô plures alios reperiri Auctores, qui de
eodem Argumento tractent. Littera V. denique idem signi-
ficat, quod Vide, vel Verbô.

A.

majori eô utentium commoditate
cum nonnullis in fine additis re-
sum.

ABBAS. *Abbas* Electio, Bene-
dictio, &c quo *Ritu*, ac qui-
bus *Cæremonijs*, sit facienda, tradit
D. Andreas Piscara Castaldus Cong-
reg. Cler. Reg. Theatinor. Presby-
ter, in Praxi Cæremoniar. l. 1. f. 9.
& respectivè *Pontificale Romanum*, jus-
su Clement. Pap. VIII. restitutum, ac
annô 1596. Romæ in folio majore
editum, paucis verò abhinc annis
in forma Octava Antverpiæ pro-

ABBATISSA. Hujus Benedi-
ctio &c quando, ubi, & quomodo
facienda ab Episcopo, aut ejus De-
legato, traditur à Pontificali Ro-
mano P. 1. Tit. 22. à fol. 170. & à
Castald. l. 2. f. 12. c. 8.

S. ABRAHE Fegum quomodo
(ubi est concessum) sit celebra-
dum. III. 2. 33. 1. item Gav. Tr. 2.
f. 6. 12. n. 22.

ABSOLUTIO à Censuris Extr-

communicationis, Suspensionis, & Interdicti quò modo, ac Ritu sic faciendatam in foro interiori, quàm etiam exteriori, tradit Pontificale Romanum P. 3. Tit. 11. & 22. &c. item Rituale Roman. jussu, & Auctoritate Pauli V. editum Tit. De Sacram. Pœnitent. à f. 58. usque ad f. 63. item Sacerdotale seu Rituale nostrum Brixinense P. 1. dist. 4. c. 7. à f. 147.

ABSOLUTIO ad Tumulum Defuncti, & Lecticam Mortualem, seu Sarcophagum, ac Castrum, ut vocant, Domus, quò modo, ac Ritu, nec non Apparatu sic faciendatam post Missam Funerariam, aut in fine Sepultura, vel Exequiarum. III. Tit. 10. f. 6. f. 289. & seqq. Castald. l. 1. f. 7. c. 2. n. 9. & 10. & 6. n. 4. item f. 8. c. 12. n. 5. & 6. ac 13. & l. 2. f. 9. c. 5. 6. 7. & 8. ac Denique etiam ipsum Pontificale Roman. P. 3. Tit. 32. à f. 681. & Rubricæ Missal. de Rit. in celebrat. Missarum servand. Tit. 13. à n. 3.

AGNORUM DEI Benedictio Vid. V. Benedictio. f. 298.

ALTARIS Tulus, ejusque Dedicatio an possit, vel etiam debeat Ritu duplici 1. Classis, ac cum Octava celebrari. III. l. 1. f. 7. & 21. In Altari, in quo aut Papa, aut ejus Legatus à latere intra fines suæ legationis, vel Cardinalis, aut etiam proprius celebravit Episcopus in suâ Diocesi, alius Sacerdos eo die ne celebret, nisi de ejus licentia, quæ tamen (inquit Bauldry) tacita suffi-

cit, quando necessitas urget, ne v. g. aliqui die Festo nequeant audire Sacrum, aut quando Consecrandæ sunt Hostiæ pro Infirmis, aut alia Ratione III. 9. f. 264.

ALTARIS Privilegiati Indulgentiæ quando expirent, & quomodo petendæ, quibusque Missis, possint obtineri. III. 10. f. 2. num. 4. & 5. 3. n. 30. à f. 274. & 286.

ANNIVERSARIA dies Defunctorum quorumlibet quomodo celebrandæ III. 5. 2. & 3. à f. 276. quomodo item Anniversaria dies Electionis, & Consecrationis Episcopi: item Creationis & Coronationis Papæ III. 7. à f. 251. necnon Castald. l. 1. f. 10. c. 4. n. 41.

ANNUNTIATIO B. V. M. quomodo celebranda II. 3. à f. 90. Quando ejus Festum incidit in Dominicam privilegiatam ante Palmas, transfertur in Choro (id est, quoad Officiam, & Missam) in diem proximam non impeditam per Rubr. tam Breviarij, quàm Missalis Romani, non autem transfertur tunc in foro, hoc est, quoad Præceptum, seu obligationem audiendi Missæ, & abstinendi ab opere servili, sed quoad hac celebrandum tunc est Festum Annuntiationis eo ipso die, in quem incidit. ibidem. Idem est, si incidat in Dominicam Palmarum, aut in Feriam II. aut III. aut IV. aut etiam V. majoris Hebdomadæ, aut in Hebdomadam Paschalem, hoc est, infra Octavam Paschæ; nam & in hujusmodi Casibus quoad

[[País III.]]

[[Pp]]

Præ-

Præceptum, seu obligationem audiendi *Missam*, & *vacandi ab opere Servili* non transfertur, sed quoad hæc (adeoque in foro) observandum est proprio suo die, nempe 25. Martij, in quem incidit; in Choro autem, seu quoad *Officium*, & *Missam* de eo recitanda, juxta Rubricas Breviarij, ac Missalis Romani (eidem Annuntiationis Festo præfixas) transferri debet in diem post Dominicam in Albis Officio 9. Lectionum proximam non impeditam, uti factum hoc annò 1717. quò *Festum Annuntiationis* occurrens in ipsa *Feria V. Cæna Domini*, ex Decreto universali Sac. Rit. Congreg. translatum quidem est in Choro, id est, quoad *Officium*, & *Missam* juxta Rubricam *General. X. Breviarij* nec non specialem ejusdem Breviarij, ac Missalis Romani ex ipsius Sac. Congregationis Decreto in diem proximam post Dominicam in Albis Officio 9. Lectionum non impeditam (quæ erat *Feria III. post Octavam Paschæ* incidens eò annò in diem 6. Aprilis) at verò in foro, hoc est, quoad *præceptum*, seu obligationem audiendi *Missam*, ac *Vacandi ab operibus Servilibus*, non fuit translatum, sed servandum fuit ipsa *Feria V. majoris Hebdomada*, uti anno 1693. in simili occurrentia *Festum S. Josephi* pariter incidens in *Feriam V. Cæna Domini*, sub Innocent. XII. Pontific. Max. I. Tit. 20. §. 1. f. 95. & 96. II. Tit. 3. à f. 91.

junctis tamen ijs, quæ habentur ibidem Tit. 12 in Addendis f. 475. et 1. & 2. Simili modo in simili occurrentia erit procedendum anno 1723. Quando verò Annuntiationis B. V. Festum incidit in *Feriam II. post Pascheves*, aut in *Sabbatum Sanctum*, tunc de Mandato Alexandri Pape VIII. ac Dispositione Sac. Rit. Congregat. 11. Mart. 1690. id non modo in Choro (hoc est, quoad *Officium*, & *Missam*) sed etiam in foro id est, quoad *Præceptum*, seu obligationem audiendi *Missam*, & *vacandi ab operibus Servilibus*, transferendum est in *Feriam II. post Dominicam in Albis*, translato ad aliam diem Festi quocunque aliò in ea forsan occurreret, si hoc fuerit altioris Ritùs; si enim Festum eà *Feria II. occurreret* in altioris Ritùs, id est, 1. *Classis*, aut *Classis* Festum Annuntiationis occurrens in *Pascheve*, aut *Sabbato sancto* adiacet quòdem in Foro celebrandum est *Feria illà II. post Dominicam in Albis*, ut tamen in Choro, seu quoad *Officium* & *Missam* cedere debet Festo altioris Ritùs *Feria illà II. occurrenti*, adeoque transferri in Choro ejusdem di in loco ulterius in aliam diem proximam Officio 9. Lectionum non impeditam. Dixi autem *occurenti*: nam Festis solummodo translatis, seu ejusdem, seu etiam altioris Ritùs, h. e. 1. *Classis*, non celebrantur, sed his omnibus, etiam prioribus translatis, præponitur in ejusmodi occurrenti.

curfu. II. Tit. 3. à f. 91. usque ad 95. Annuntiationis B. V. Festo incidente in eos Dies, qui occurrunt à Dominica Palmarum usque ad Feriam III. Paschatis inclusivè, poterat olim vi Rubricarum antiquarum Missalis P. 1. de Translat. Festorum Tit. 6. Ratione Tituli Ecclesie, vel Concurfus Populi, ultra Missam Correspondentem Officio cantari insuper alia Missa de Festo (uti videre est apud Gav. To. 1. P. 4. Tit. 15. n. 5.) at verò ex nova Rubrica Missalis recogniti Tit. eodem id illis diebus non amplius licet, bene tamen alijs Quadragesimæ, uti & cæteris infra Hebdomadem Paschalem diebus, uti videre est Tit. 3. cit. à f. 91. Regulares Commorantes in Diocesi, in qua incipitur hoc Festum, incidens in Hebdomadem majorem, aut Hebdomadem Paschalem, non possunt quidem illud amplius anticipare pariter in Choro, tenentur tamen & ipsi illud servare anticipativè in foro. ibidem f. 95. Annuntiationis Festum est unum ex illis, in quibus illi, quibus alioquin (exceptis solemnioribus Festis) conceditur ex privilegio Apostolico celebratio Missæ in Altari privati Oratorii, nequeunt eò uti. III. Tit. 9. f. 63. Item Gav. To. 1. P. 1. Tit. 20. lit. f. ante finem illius Tit. Si simul sint transferenda Festum S. Josephi, & Festum Annuntiationis, prius reponenda est Annuntiationis, & deinde S. Josephi ex De-

cret. Sac. Rit. Congreg. de anno 1692. 14. Jun. non obstante Decreto edito in Contrarium 1682. 13. Jun. II. 2. à f. 93.

ANTIPHONÆ in Officio & Missa à quo inchoandæ, ac intonandæ sint in Choro, Vid. Cæremonial. Episcoporum. l. 2. c. 1. & 2. Item Castald. l. 2. f. 3. c. 2. à n. 10. Quando eadem coincidunt cum initio Psalmi, quomodo intonandæ, & quomodo tunc Psalmi tam intra, quàm extra Chorum sint profequendi Vid. eundem ibidem n. 13. & Gavant. To. 2. f. 5. c. 7. n. 12.

Antiphona unde cum suo Versu sint sumendæ, quando posterior cum priore jam distat ob similitudinem est Commutanda Vid. V. Commemoratio.

Aquam unà cum Vîno adhibendam esse in Pollicum ac Indicium Ablutione super Calicem post hujus Purificationem in fine Missæ, manifestum est ex Rubrica Missalis de Rit. servand. in celebrat. Miss. Tit. 10. n. 5. contra quam proin peccant, qui illam solo Vîno, vel sola Aquâ faciunt, quod non licet Teste P. Hippolyt. à Portu Vicentino absque Pontificio Privilegio.

B.

BEATUS, & BEATIFICATIO. Beati nondum Canonizati quomodo colendi, & quatenus Officio, Miss-

HP 2 H

Missâ, Altarium Ereptione, Reliquiarum Expositione &c. III. Tit. 2. f. 29. Eorum Nomina non inferenda Litanijs, etiam privatim dictis II. Tit. 4. die 25. April. f. 113. *Beatificati tantum* in eo differunt à *Canonizatis*, quòd isti possint Officiò à Sede Apostolica approbatò ubique coli, non irem illi. Gav. To. 2. f. 3. c. 2. n. 8. Aliud inter *Beatificationem*, & *Canonizationem*, discrimen Vid. apud P. Georg. Gobar. To. 1. Tr. 3. n. 696. *Append. 1. lit. b. Beatificationis Festum* seu solennitas prima vice quomodo celebranda, Vid. V. *Canonizatione.*

Benedictio Sacra. *Benedictiones* Candelarum, Cinerum, Cerei Paschalis, ac Palmarum quomodo, & quando faciendæ, traditur suis locis P. I. & II. &c. *De Benedictione Sponsorum* autem Vid. P. III. Tit. 7. f. 254. &c. *De Benedictionibus* alijs quâ *Rerum* diversarum, quâ *Personarum*, & *Locorum &c.*, tam *Invocativis* quàm *Constitutivis*, iisque tam *Sacerdotalibus*, quàm *Pontificalibus* (extantibus, unâ cum suis Rubricis partim in fine *Missalis*, partim in *Rituale Romano* Tit. *De Benedictionibus*, partim verò in *Pontificali Romano*) Vid. Castald. l. 2. f. 11. & 12. Item Gav. To. 1. P. 4. Tit. 19. & Lohner Instruct. 1. P. 5. Tit. 1. ubi de earum *Ceremonijs*, nec non *Habitu* *Benedicturi* *Sacerdotis* &c, monentque, in *Principio* cujuscunque *Benedictio-*

nis dici debere Verf: *Adjuvatorium Nostrum in Nomine Domini &c.* Et ante *Orationem* seu *Collectam* Verf: *Dominus Vobiscum &c.*

Benedictio cum *Venerabili Sacramento* (cujus nimiam *Frequentiam*, uti & *Expositionis* ejusdem *SACRAMENTI*, improbant AA.) quomodo danda Vid. III. Tit. 7. f. 242. Si danda est *Communicantibus* cum *SS. Sacramento*, tunc conventius esse, ut detur potius post *Communione*, quàm ante, colligitur ex *Rituale Romano*.

Benedictio Mensæ Quando recitur, annotatur suis locis P. I. & II.

Beneficiatus. Quo Ritu debet celebrare *Festum Sancti*, cuius Altare est *Titulus Beneficij*, III. Tit. 1. f. 21. An item, & quo Ritu *Titulum Ecclesiæ* dirutæ ad illud Altare transferat. *ibidem.* An etiam abiens seu non residens apud eam Ecclesiâ, quæ est *Titulus* sui *Beneficij &c.* habens *Capellaniam*, vel *Beneficium* in Ecclesiâ *Regularium*, quomodo teneatur dicere *Officium*, & *Missa*. III. Tit. 2. à f. 45. Item abiens à loco sui *Beneficij* *ibidem* Tit. 1. f. 21. Item duplex habens *Beneficium* *ibidem* Tit. 2. f. 39. An habens plures *Beneficiorum* aut *Ecclesiarum* *Titulos* teneatur totidem *Communiones* facere II. 1. à f. 24.

Biretum nec *Sacerdos*, nec etiam *Minister* aut *Sacristanus* deponere debet

unquā aut supra Calicē, aut supra Mis-
sile, aut etiam supra Altare. Delatus ad
Altare, antequam huic, aut Imagini
Crucifixi desuper positæ, præscri-
ptam à Rubricis exhibeat Reveren-
tiam, Biretum Ministro porrigere de-
bet; in Recessu autem ab Altari
non nisi facta Altari, aut Cruci desu-
per Collocatæ competente Reveren-
tiā accipere Biretum à Ministro; i-
tā enim expressè præscribit Rubri-
ca Missalis Tit. 12. de Rit. Servand. in
celebrat. Miss. n. 6. Alia huc perti-
nentia Vid. infra V. Caput.

C

CEREMONIÆ in Recitatione
cujuscunque Officij Divini, tam
Privatæ, quàm Publicæ, ac Solemni quæ
tam sint observandæ (quando ni-
mirum, aut quoties standum, genufle-
tendum caput inclinandum, Signum
Crucis adhibendum ad quasunque Ho-
nos intra, & extra Chorum) decla-
ratur III. Tit. 11. à f. 292.

Ceremonia similiter in Missa
tam Privatæ, quàm Solemni quacunque
observandæ declarantur III. Tit. 8.
à f. 259. & apud AA. ibi cit.

Candelabra quot supra Altare
ponenda Tempore Rei Divinæ, Vi-
de infra V. Crux.

Candela quomodo à comitan-
tibus Processionem sint deferendæ
II. Tit. 2. f. 49. Idem est de Palmis.
Ibid. & I. 19. f. 87.

Canonicus. Canonicorum Mu-
nus, Ordo, Habitus, ac Ceremonia in
Choro & c. declarantur à Castald. I.
1. f. 8. per 13. capita. Eorundem
ad Cantandam Missam de die, vel
quasi de die. Conventualem, eamque
quandoque duplicem & c. declaratur
I. Tit. 5. f. 26. & III. Tit. 7. f. 255. & c.

Canonizatio, & Canonizatus.
Canonizatio alicujus Sancti quomodo
differat ab ejus Beatificatione, Vide
suprà V. Beatificatio. De Sancto Cano-
nizato non potest fieri Officium sine no-
vo Sac. Rit. Congregat. Decreto
extra propriam Ecclesiam Teste Ga-
vant. To. 2. f. 2. c. 2. n. 30. III.
Tit. 2. f. 34. & f. 47. An, & cujus
Auctoritate fas sit Recitare Officium
aut dicere Missam de quolibet Canoni-
zato. Vid. III. Tit. 2. f. 24. & c. Ca-
nonizationis Festum Quomodo pri-
mitus sit celebrandum tradit Ca-
stald. l. 3. f. 12. c. 4. n. 16. ubi ita
scribit: "Cum primum juxta Eccle-
siasticos Ritus à Romano Pontifi-
ce aliquis in Sanctorum numerum
fuerit relatus, præter Solemni
Festivitatem, quæ ei in propria
Ecclesia deberur die Natalis ejus-
dem, Canonizationis Festum sole-
mniter celebrari consuevit cum
Processione, in qua deferitur Ve-
xillum cum Imagine Sancti Canoni-
zati, & Reliquijs, procedendo or-
dine supr. l. 2. f. 10. c. 4. aliàs
præscripto. Officium erit sole-
mne primæ Classis cum Octava,
de-

desumprum ex Communi juxta
 Gradum, ac dignitatem Sancti,
 & in Oratione (nisi propria à Sede
 Apostolica assignetur) locò Natalitia
 dicitur : *cujus Canonizationem colimus* :
 ipsius etiam Laudes Virtutum,
 ac Miraculorum, à Concionatoribus
 ad id electis Populo annuntiantur,
 quò Sancti cognitio meritis pio affectu
 omnes ad venerationem, ac singuli ad
 e jus imploranda suffragia excitentur.
 Ità Castaldus, sequentia insuper
 ibidem subjungens : *Eadem (inquit)
 respectivè observari poterunt in
 particularibus Ecclesijs, cum alicujus
 Beatificatio Solemniter celebratur,
 intellige, cum proportione, & nisi
 aliter in Decreto Beatificationis à
 Sede Apostolica ordinetur, aut
 præscribatur* Vid. II. à f. 476.

*Capella, & Capellanus. Capellæ
 Titulus, aut Patrocinium, ejusque
 Dedicatio an, & quo Ritu celebrand.
 III. 1. f. 7. & 21. item Tit. 3. f. 57.
 Quale Officium dicendum Capellano
 Episcopi, item Monialium, ac aliorum
 Regularium &c. III. 2. f. 38. 46. & 47.*

*Caput. Capite Cooperto facere
 competentem Reverentiam (hoc est
 Genustexionem) Versus illud Altare,
 aut eum Locum, in quo asservatur
 Venerab. Sacramentum, jubet quidem
 Rubrica Missal. Roman. De Rit. Servand.
 in celebrat. Miss. Tit. 2. n. 1. Sacerdotem
 paratum, quando ante al-*

terutrum eorum transit, ex specialitate
 tamen Sedis Apostolicæ concessione
 Praxis in Germania habet, ut caput
 in ejusmodi casu aperitur, seu detegatur,
 tum ad contestandam contra Hæreticos
 de Reali CHRISTI in Venerab. Sacramento
 Præsentandam fidem, tum etiam ad cavendum
 eorumdem, atque ipsorummet quoque
 Fidelium in his locis scandalum, uti
 observat, & restatutur Lohmeier
 Instruct. 1. P. 6. Tit. 2. lit. b. & c.
 que (uti habetur in Consuetudinibus
 Nostræ Provinc. c. 3. n. 10.) ex
 Declaratione Clement. VIII. in
 his Partibus factâ. Quod si venerabile
 Sacramentum in Altari nullo modo
 non asservetur, tunc transire ante
 illud Sacerdos non quidem facere
 debet *genustexionem, facere tamen
 nihilominus debet Versus illud
 profundam (medijs Corporis inclinacione)
 reverentiam, & quidem juxta
 Rubricam Missal. antea allegatam,
 pariter recto, seu Cooperto Capite,
 nisi, ubi (ut in Germania) ob majorem
 Populi ædificationem introducta
 etiam est Consuetudo eam faciendi
 Capite detecto, ut idem Lohmeier
 Instruct. cit. P. II. Tit. 4. n. 1.
 advertit.*

*Cardinales. De Horum Functionibus
 intra, & extra Capellam Papalem,
 aliisque ad eos Pertinentibus Vid.
 præter Missal. Roman. de Rit. Servand.
 in Celebrat. Missal. Canoniale
 Episcoporum l. 1. & 2. n. 102*

non Castald. l. 1. f. 10. & l. 2. f. 2. 9. 10. 12. ac l. 3. sparsim &c.

Cereus Paschalis, quando, & quoties accendendus I. f. 115. & 127. &c. *Cerei* ad Missam ardentes non ante finitum ultimum Evangelium juxta Rubric. Missal. sunt extinguendi, & prius quidem ille, qui est ex parte Evangelij.

Circumcisionis Festum celebrandum quidem in propria Ecclesia sub Ritu duplici I. Classis II. I. f. 1. atramen sine Octava; tum, quia juxta Rubr. Gen. VII. Breviar. n. 1. in fin. à die 17. Decembr. usque ad Festum Epiphaniæ suspenduntur omnes Octavae particulares. II. 12. f. 435. tum, quia id Festum spectat ad Octavam Nativitatis Domini, ut notat Castald. l. 3. f. 12. c. 2. n. 4. De celebratione hujus Festi tum Romæ in Capella Palatij Apostolici, tum etiam alibi, Vid eundem l. 3. f. 2. c. 6. n. 9. & 10.

Clausulam Hymnorum Propriam quænam habeant *Festa*, ac *Officia*, & qualem, Vid. Rubr. Gener. 20. Breviarij à n. 4. usque ad Octavum inclusive. Item infra V. Hymnus.

Color Paramentorum Celebrantis, Altaris, & Ministrorum debet (regulariter loquendo) juxta Rubric. General. 18. Missal. n. 1. Convenire Officio, & Missæ diei Currentis secundum usum Romanæ Ecclesiæ, quæ quinque coloribus uti consuevit, *Albæ*, *Rubræ*, *Viridi*, *Violacæ*, & *Ni-*

græ, quorum singulis utitur prout in eadem Rubrica, atque etiam à me suis annotatur locis, uti etiam, quibusnam in Casibus Color Paramentorum celebrantis discrepet à Colore *Pallij*, seu *Antependij* Altaris. Quoniam autem Color *Aureus*, sive *Croceus*, æquivaler omni Colori (quia omnes, Teste Maria Quarti ad illum concurrunt) ideo in omnibus *Festis solemnibus* uti licet Colore *Croceo* seu *flavo*, ac quovis alio, qui Auræ pretiosè est intertextus. Gerlac. *Vimitor*. P. I. Tit. 18. in *Annotat.* Mutatio Colorum, quando facienda est, fieri debet in *Primis Vesperis Festi*; si autem *Vesperæ* non dicuntur integræ de aliquo, sed tantum à Capitulo, tunc initio *Vesperarum* ille Color est adhibendus, qui Festo, de quo Capitulum dicitur, congruit.

Commemorationes quæ *Speciales*, quæ *Communes*, sive *Suffragia Sanctorum*, ac *Commemoratio de Cruce* quando, quomodo, quo ordine, & sub quanta obligatione &c in Officio sint faciendæ I. 31. à pag. 187. II. 1. 19. 2. & seqq. Item III. Tit. 6. f. 13. à pag. 197. & f. 14. à f. 215. &c.

Communio Quomodo tam *intra*, quàm *extra Missam*, seu *solemnem*, seu etiam *Privatam*, sit distribuenda, Vide III. Tit. 8. à f. 257.

Comprecatio 40. Horarum &c quomodo instituenda III. Tit. 7. à f. 239. & Tit. 8. f. 257. *Additis* ijs, quæ habentur P. I. Tit. 11. f.

5 à f. 55. Vid. & Gav. To. 1. P. 2. Tit. 14. Castald l. 2. f. 2. c. 7. Vin. P. 4. Tit. 6. & 7. ejusque annotat. Bauld. P. 4. c. 16. artic. 7. & seqq. ubi etiam de Processionibus, quæ sub eadem fieri solent. Non potest indici Auctoritate Magistratus Sæcularis sine Requisitione, & Consensu Episcopi Diocesani ex Constitutione Clement. VIII.

Concurrentia in Officio quid sit, ac quoruplex, & quænam ejus Regulæ III. 6. à f. 104. per II. §. §. usque ad f. 184.

Confiteor, quando, quomodo, & à quo dicendum respectivè in Officio (id est ad Primam, & Completorium) nec non in Missa, ac ante Distributionem S. Eucharistiæ, Vide Rubr. Gener. 15. Breviar. n. 2. & 3. Missal de Rit. celebrand. Miss. à n. 7. Gav. To. 1. P. 2. Tit. 3. à n. 7. & To 2. l. 5. c. 17. à n. 11. item supr. III. Tit. 8. f. 258. Non licet ei sine licentia Papæ addere Nomen *Patroni*, aut alterius *Sancti*, nec *Monialibus* illud in Officio aliter dicere, quàm dicitur à viris. Gav. ibidem.

CORDIS JESU Festum juxta suprâ insinuata P. I. Tit. 32. f. 209. celebratur alicubi Feria VI. post Octavam SS. Corporis Christi ex Indulto Sedis Apostolicæ, at decantatâ solummodo *Missa Votivâ solemnî de Venerab. SACRAMENTO*: nam Missa: *Gaudemus &c.* alicubi impressa, & aliquando circumferri Solita, non est à Sac. Rit. Congr. approba-

ta (saltem hactenus) uti rescripsum huc Româ.

Credo in Missa Conventualis debet integrè cantari, nec licet celebranti Missam prosequi eo Tempore, quò illud decantatur III. Tit. 8. f. 259.

Cruce cum *Imagine Crucifixi* collocanda est super Altare, in quo Celebratur, in medio Candelaborum cum Cereis accensis, quæ item debent esse duo juxta Rubricam Gener. Missalis, de Preparatione Altaris. & Ornam. Tit. 20. Dixi: *tem*; Nam in *Solemnioribus* Missis singulariter *sex* in recta linea sunt adhibenda: *quatuor* etiam in *Missis Solemnibus* solent adhiberi pro Dignitate Missarum; Non sufficit autem, ut sola ipsius Altaris Principalis Icon (seu *Picta*, seu *Statua*) deferat *Christi Crucifixi* imaginem, sed debere insuper collocari in eodem Altare quoque *Crucem* cum *Imaginem Crucifixi*, & quidem etiam in eo Altari, in quo SS. Eucharistiæ Sacramentum constanter asservatur in Tabernaculo Altaris, contendit, ut probat Gavant. To. 1. P. I. Tit. 32. à lit. U. Imò etiam super Altare, in quo SS. Sacramentum *expositum* est, *Crucem* cum *Imaginem Crucifixi* appositâ esse Collocandam S. R. C. de 14. Maij 1707. Magistris Cereemoniaris Metropolitanæ Ecclesiæ Senensis Respondit. I. Tit. 31. f. 194.

D.

DEDICATIO ECCLESIAE, tam propria, quàm etiam Cathedralis, ac utriusque Anniversaria dies quomodo celebranda. III. Tit. 3. à f. 48. Quomodo item in eo loco, in quo ejus Anniversarius occurrit in Festo SS. Innocentium MM. ibid. f. 63. & II. Tit. 12. à f. 465. An Festum Dedicacionis propriæ Ecclesie in occurfu cedat Festo Sancti Joannis Baptistæ, ac SS. Perri & Pauli; An item Festo Assumptionis B. V. ac denique Festo Dedicacionis Ecclesie Cathedralis, &c. III. Tit. 3. à f. 60.

Defunctorum Officium, ac Missa, tam Solemnes, quàm Priyate, quomodo ordinandæ. III. f. 1. & sequentib. à f. 265. & f. 270.

Diaconus. Diaconorum in Missa Solemni, aliisque functionibus Ecclesiasticis Officium. III. Tit. 8. f. 259.

Digiti. Tam Pollices, quàm Indices manuum ad Hanc igitur debent supra, non infra Manus, super oblata expansas, juxta probabiliorem plurimum Sententiam apud P. de Portu Vicent. teneri, qui ita Romæ fuisse decisum f. 88. n. 6. P. 1. sui Libri ex Antonino Diana &c refert. Debere autem Pollicem dextrum supra sinistrum poni constat ex Rubric. Missal.

¶ Pars III. ¶

Dominicarum Divisio, ac Variæ Classes III. Tit. 6. f. 7. à f. 153. Earumdem Occurrentia, & Concurrentia quomodo ordinanda. Ibidem.

Domnus Quid significet, & cui tribuendum hoc Nomen. I. Tit. 27. f. 149. & II. Tit. 4. die 25. Apr. à f. 113. &c.

Duplicium Festorum diversæ Classes, Occurrentiæ, & Concurrentiæ, &c. III. Tit. 6. f. 1. à f. 105.

E.

ECCLISIAE Titulus, ac Patronus Titularis quid, & quomodo ejus Festum celebrandum: III. Tit. 1. à f. 1. Ecclesia Dedicatio, & Consecratio. Vid. V. Dedicatio. An Dedicacioni propriæ Ecclesie cedat Festum Patroni, & Titularis. III. Tit. 1. à f. 15. Celebrans in Ecclesia aliena quale possit, aut etiam debeat dicere Officium, & Sacrum. III. Tit. 2. à f. 45. Ecclesia Cathedrales, & Collegiate tenentur ad decantandas Missas Conventuales de die, vel quasi de die corrente, unam vel plures I. Tit. 5. à f. 26. Item III. Tit. 7. f. 255.

Ecclesia Nova exædificanda Primarium Lapidem Benedicendi, eumque ponendi Ritus, uti & Ecclesiam Novam Dedicandi, seu Consecrandi, unà cum ejus Altaribus, Sacrisque Vasis, Ornamentis, ac

¶ Q¶

Co-

Cœmeterio, nec non Ecclesiam post
ejus Consecrationem pollutam seu
exsecratam &c denuo reconcilian-
di, tradit Pontificale Roman. P. 2.
& ex parte etiam Rituale Rom. atque
ex iisdem Castald. l. 2. f. 13. totâ.

Episcopus. De hujus E-
lectione, Nominatione, Consecra-
tione, Habitu, Functionibus, aliis-
que ad ejus Munus respectivè Spe-
ctantibus agunt Pontificale Roman.
ac Cæremoniale Episcoporum libris
duob: nec non accuratè Castald.
l. 1. f. 10. totâ, ubi etiam Capite. 10.
& II. de Patriarchis, Primatibus, & Ar-
chiepiscopis, ac Episcopis Pape assistentibus,
& capite 12. ejusdem Sectionis de In-
firmitate, Obitu, & Exequijs Epi-
scopi &c.

S. Eucharistiæ tam intra
quàm extra Missam administratio,
seu distributio. Vid. V. Commu-
nio. & V. Venerabile &c.

Exequiæ, ac Sepultura
quorumlibet Fidelium Defunctorum
(tam Solemnes, quàm minus Sole-
mnes) quò Modò celebrandæ. III.
Tit. 10. §. 1. à f. 267. & §. 6. à f. 289.

Expositio Venerabilis in
Comprecatione 10. aut 40. Horar.
nec non infra Octavam SS. Cor-
poris Christi &c, Quomodo facien-
da. Vid. V. Comprecatio.

F.

FERIA quid, & quotuplex, I. Tit.

5. f. 16. item III. Tit. 6. §. 10. à f.
171. quid circa earum Occurren-
& Concurrentias sit observandum &c.
Ibidem.

Festum. Festi Nomina-
telligi etiam Dominicam definitur
pud Gav. Sacr. Rit. C. 12. Martij
1618. Festorum Translatio, Occur-
rentia, & Concurrentia, quid sit, & quo-
modo circa eas procedendum. III.
Tit. 6. à f. 104. Quomodo, à
quibus celebrandum Festum Defun-
tionis, item Festum Patrocinij, seu
Patroni Templi, aut Titularis Ecclesie,
seu Invocationis. II. Tit. 1. f. 7. & 8.
item III. Tit. 1. 2. & 3. à f. 48.
48. Festa ad libitum quæ, & quomodo
celebranda. III. Tit. 5. à f. 94. Quo-
modo, & à quibus Festa Patrocinij
Principalium, ac minus Principalium
corum, ac Diceceson, necnon Regu-
larium Regularium. III. Tit. 1. & 2.
Quomodo Festum Patroni, habentis
Socium, vel Socios, pro eodem die in
Calendario Romano, artem cum
inferiori Ritu, descriptos. III. Tit. 1. à
f. 13. & Tit. 6. §. 12. à f. 191. &c.
Quomodo Festum Inventionis, seu
Translationis Reliquiarum alicujus Sa-
cti III. Tit. 1. f. 3. Col. 2. Quo-
modo Festum recens Beatificati, seu Ca-
nonizati. Vid. V. Beatificatio, & Ca-
nonizatio. Quomodo Festum Reliquia-
rum. I. Tit. 49. f. 255. & Tit. 50. f.
256. Festum Rosarij sub Ritu depo-
si majori de Precepto modò ubiq;
est celebrandum. II. f. 477. Festum

B. Joannis Francisci Regis sub Ritū duplici majore die 24. Maij ex Indulto Apostolico celebratur in Societate JESU, ac alijs nonnullis Gallicæ locis. II. à f. 476. Festum Lanceæ, Clavorum, & Armorum Passionis CHRISTI alicubi celebratur Fer. VI. post Dominicam in Albis I. Tit. 23. à f. 139. & III. Tit. 5. à f. 103. Quid sentiendum de hoc Festo, ac utrū sit transferendum, quando Feria illa VI. est impedita Festo altioris Ritūs. *ibidem*. *Festorum Mobilium* Publicatio facienda in Festo Epiphaniæ II. Tit. 1. f. 5. Plura huc spectantia Vid. infra V. Officium. De Festis Patrocini B. V. Item expectationis Partus ejusdem, aliisque Particularib. Festis alicubi Concessis Vid. I. & II. Proprijs suis locis, uti & *ibidem* de quibuscunque alijs Festis.

G.

GERMANIA. Celebrantes in Germania Sacerdotes non Cooperiunt Biretō Caput, sed aperiunt seu deregunt id Coram Altari, in quo asservatur Sacra Eucharistia, dum ei, aut Cruci desuper positæ ante Missam faciunt reverentiam, aut ante illud transeunt, idque ex Sedis Apostolicæ Indulto. Vid. supra V. Caput.

H.

HEBDOMADARIUS. Hujus Of-

ficiū, seu Munus, ac Functiones in Ordine ad quæcunque in Choro ab eo obeunda declarat Castald. I. I. f. 7. c. 11. item I. 2. f. 4. c. 2. nec non c. 3. 4. 6. & 7. Bauldry P. 1. Manual. c. 5. à f. 15. Vide & Gav. To. 2. f. 10. c. 1. 2. & 3.

Hora Canonica quâ Hora seu Tempore recitandæ in Ecclesiæ Cathedral. & Collegiar. III. Tit. 9. f. 264. Horarum 40. Comprecatio Vid. V. Comprecatio.

Hymnus. Hymnorum Variatio quando in fine sit facienda declaratur generatim Rubricâ Generali 20. Breviar. à n. 4. necnon à Gavanto To. 2. f. 5. c. 6. à n. 12. usque ad fin. in particulari autem suis à me locis I. II. & III. In Hymno: *Iste Confessor Domini* non est mutandus tertius Versus, quando Festum S. Confessoris celebratur die immediatè sequenti diem Obitus, dummodo I. Vesperæ dictæ sint ipso die obitus de ipso saltem à Capitulo. II. f. 219. & 397. &c. item III. f. 191. Quando, & quomodo Hymnus Vesperarum jungendus sit Hymno Marucini sub una eademque conclusione, declaratur suis locis. II. die 30. Januar. item die 13. April. & 18. Maij.

I.

JEJUNIUM Vigilia S. Mathiæ an possit anticipari ab Episcopis, si ea Vigilia incidat in Feriam II. aug. [I. Q. 2.] III.

III. ante Cineres, aut, si eadem incidat in Feriam V. ante Quinquagesimam, an eadem transferri queat in Sabbatum sequens. II. Tit. 2. à f. 73. An Jejunandum in Litanij *majoribus*, & *minoribus* l. 27. à f. 150. II. 4. à f. 115. An abstinendū à Carnib. *ibid.*

B. *Joannes Franciscus Regis Societatis JESU* Sacerdos in Numerum Beatorum Solenni Ritu relatus Romæ annò 1716 24. Maij à SS. D.N. Clem. XI. concedente in Bulla Beatificationis (continente Laudes hujus Beati) ut die aliqua, ab Ordinarijs respectivè constituta, eo anno Officio, & Missâ, sub Ritu duplici majore illius Beatificationis Solemnia in Ecclesijs Societatis JESU, nec non in Ecclesijs Oppidi de Foncowerte (in quo natus est) itémque in Pago Lalovesci (ubi ad Cælos ejus Anima evolavit ; Venerabile autem ejus Corpus requiescit) ac denique in Civitate Ancienfi (in qua plurimum Annorum spatio, & penè usque ad suum Obitum habitare consuevit) modò in eadem Bulla *Viros Gloriosos &c* expressò celebrari queant ; reliquis autem deinceps annis ejusdem *Beati Festum* 24. Maij (nisi ob occurrens Festum altioris Ritus, aut diem, vel Octavam privilegiatam, v. g. Corp. Christi, sit transferendum) in prædictis Ecclesijs sub eodem Ritu, pariter, ut ibi,

celebrari possit II. f. 476. Vid. etiam suprâ V. Beatificatio,

L.

LAPIDEM *primarium* pro construenda Æde Sacra *Benedicti*, ac ponendi Ritus Vid. supr. V. Ecclesia, nec non in Pontificali Romano P. 2. Tit. 1. ac Rituali Romano de *Benedictionibus*.

Litania, quæ ex *Præcibus* pro Breviar. ac Missal. Rom. recitari debent 25. April. in Festo Marci, nisi hoc incidat in Dominicam Paschæ (tunc enim una cum *Processione* transferuntur in Festo III. post Pascha) dicuntur *maiores*, eæ verò, quæ in *Triduo Rogationum* Vocantur *minores*, & cur l. Tit. 27. à f. 148. An recitandæ sub Obligatione gravi, & utrum licitè Verspere præcedente queant recitari *ibidem*, & II. Tit. 4. à f. 114. Quis in ijs ad *Processionem* decernendus observandus sit Modus. I. Tit. 27. citat. f. 149. & II. Tit. 4. à f. 114. In ijs *Sede Pontificia Vacante* occurrunt illa Verba : *Domine Apostolicum*, unà cum Versu illo post *Præcibus* : *Pontifice* & c. Oratione pro Papa : *Omnipotentis* *piternæ &c*. I. Tit. 20. f. 113. column. 1. item *ibid.* Tit. 27. f. 149. & II. Tit. 4. f. 113. *Quæ Litanij inferendæ*, ac subjungendæ sint *Preces* in *Processionibus* ad *petendam Plurimum* : ad

postulandam serenitatem; ad repellendam
 Tempestatem; item Tempore Penuria
 & famis; Tempore Mortalitatibus & pe-
 stis; Tempore Belli, ac nominatim
 contra Turcas, & alios Infideles, vel He-
 reticos, ac denique in quacunq[ue] Tri-
 bulatione, v.g. Terramotibus &c. Vid. II.
 Tit. 4. f. 113. & in Ritual. Roman. Tit. de
 Processionib. à f. 292. usque ad 307. præ-
 ter illas autem nullam aliam fieri
 debere ad *Litanias Omnium*, ut vo-
 cant, *Sanctorum*, Additionem inconsul-
 ta S. Sede Apostolica, nec etiam Pa-
 tronorum loci, præsertim, quando di-
 cuntur *Litaniæ* ex Præscripto Bre-
 viarii Romani (ut in Rogationibus,
 & in *Ferijs Sextis Quadragesima*) pro-
 bat Gav. To. 2. f. 9. supra cit. c. 4. n. 10.
 ex Bulla S. Pij V. & Sac. Rit. Congreg.
 Decreto die 22. Mart. 1631. eadem Sac.
 Rit. Congreg. suppliciter interrogata,
 an *Regulares* absque speciali Privilegio,
 sed Sola Communicatione Privilegiorum
 aliarum Religionum possint addere Nomen
 Fundatoris in *Litanijs* & *Confiteor*,
 itemque recitare *Officia* & *Missas* con-
 cessas alijs Religiosis, Respondit Ne-
 gative 20. Martij 1706. uti videre est
 apud Francisc. Monacelli. P. 2. Tit. 13.
 f. 68. &c. Multò minùs (inquit
 rursus Gav. l. c.) invocandi erunt in
Litanijs ij, qui nondum sunt *Canonizati*
 ex Gloss. in c. unic. de Reliq. & Vener.
 Sanctor. in 6. §. *Sedes Apost.* (quam
 apud eundem sequitur *Bellarminus*) etiam
 in privata ea-

rum recitatione, uti docet Sanch. l. 2. Summ. c. 37. n. 5. &c.

Locus, in quo licitè celebretur *Missæ*, quis. III. Tit. 9. fol. 264.

M.

MARTYROLOGIUM Roman: à Gregor. XIII. Correctum juxta Rubric. General. 15. n. 3. in Choro quotidie per annum (exceptis 3. ultimis Sanctæ Hebdomadæ diebus) legendum est ad *Primam* post Orationem *Prima*, vel, si dicatur *Officium* B. M. V. post hujus Orationem, dictò *Benedicamus*, modò ac Ritu à Gav. To. 2. f. 5. c. 21. à n. 8. & Castald. l. 1. f. 7. c. 11. n. 8. ac l. 2. f. 4. c. 3. n. 3. descriptò : ex Regulis autem eidem Martyrologio præfixis potissimum observandæ sunt sequentes : *Primò* omnium (regulariter loquendo) pronuntiandæ sunt *Kalendæ* & *Lunationes sequentis diei*, deinde Nomen *Sancti*, de quo sequenti die *Officium* celebrandum est juxta Locorum consuetudinem, etiamsi ejus Nomen non sit in *Martyrologio*, dummodo habeat *Officium* à Sede Apostolica approbatum. Quòd si tamen in *Craftinum* incidat *dies*, aut *Festum mobile* (cujusmodi initio *Martyrologij* recensentur novem, dicta *mobilia*, quòd incertam habeant *Sedem*) tunc illud quoque die præcedente à *Lectore*

Martyrologij pro die subsequente est denunciandum, & quidem immediatè post Kalendarum ac Lunæ pronuntiationem, ante omnes alios Sanctos primò locò, exceptò Festò Paschæ, quod quia juxta Regulas Martyrologij non *pridie*, sed ipso die Sancto Paschæ annuntiatur, ideo eodè die, antequam legantur *Kalenda*, ac *Sancti* sequentis diei, ejus Annuntiatio est faciendâ, & postea primùm legendâ *Kalenda*, ac *Sancti* sequentis diei, ut ibi, & 1. Tit. 21. f. 123. *Secundò* : si *dies*, aut Festum mobile annuntiandum non occurrit, tunc primò locò (atque adedò ante alios Sanctos alioquin in Martyrologio expressos) legenda sunt etiam illorum *Sanctorum* Nomina, qui *idem* adduntur, auctoritate *Sedis Apostolicæ*. Breviario Romano etiam eorum, quorum Officium ad libitum potest recitari, si illud recitandum sit in Choro. *Gav. l. c. n. 12.* Alij autem Sancti, de quibus quidem non fit *Officium*, si tamen nullum de eorum *Sanctitate* sit dubium, *nominari* saltem in eo possunt, ac *pronuntiari* suis locis, nempe *Martyres* post *Martyres*, *Confessores* post *Confessores*, *Virgines* post *Virgines* &c. eo sine (inquit *Gav.*) ut in proprijs locis, ubi merito coluntur, quotannis recolantur saltem in *Martyrologio*. Dixi autem : *nominari* possunt, ac *pronuntiari*; non autem *describi*; quia *describi* non possunt, nisi *separatim*, non autem in ipso

Martyrologio Romano, uti his ipsis verbis n. 8. monet idem *Gav.* nam illa conceduntur in *Regulis Martyrologij*, quæ probatis in *Bulla Gregor. XIII.* huc autem prohibentur in eadem &c. *Gav. n. 8.* Tertiò *Translatò Festò* alicujus *Sancti*, non fit *Translatio* de eodem etiam in *Lectioe Martyrologij*, nisi in *Casibus* in ipso *Martyrologio* expressis, ut idem *Gav.* ibidem n. 9. declarat. *Quartò* : *translatà quoque Vigilâ* alicujus *Festi* in *Sabbatum* antecedens (uti contingit, quando Festum unius, aut plurium *Sanctorum*, gaudentium *Vigiliâ* cum *Jejunio*, incidit in *Feriam II.*) non propterea anticipatur etiam *Lectio* de eadem *Vigilia* ad illud *Sabbatum* in *Martyrologio*, esto ad illud anticipatur ejus *Officium cum Jejunio*, uti *idem* tradit *Gav. n. 11.* Quod si opponas : in anno *bissextili* transferretur *Vigilia S. Mattheæ* in diem 24. *Februarii*, ejusque *Annuntiatio* in *Martyrologio* pariter transferretur, & *translatò* aliorum quoque *Sanctorum Festò*, transferri etiam debet eorum *Nominatio* in *Martyrologio*, idemque etiam erit de *Vigilia*, respondet *Gavantus n. 10.* negando *Consequentiam* & *paritatem*; nam pro *Festò* & *Vigilia S. Mattheæ* habetur pro anno *bissextili* (quò *Februarius* superat uno die *intercalari* numerum dierum suorum *Ordinarium*) Excepto & *Lex certa* in ipso *Martyrologio* ac *Kalendario Romano*, secus est de

de alijs Festis & Vigilijs, de Via saltem ordinaria, ut ibi pluribus declarat Gav. Porro Formule pronuntiandi dictas novem Celebritates, ac Festa mobilia suis Temporibus, traduntur Regulâ sextâ Martyrologij, ad quæ hodie aliquò modò accedunt Festum SS. Nominis MARIE, & Festum SS. Rosarij, item alicubi Festum Patrocinij ejusdem, de quibus P. I. & II. suis locis.

Mensæ Benedictio. Vid. V. Benedictio, & Gav. To. 2. f. 9. c. 6. Arn. in App. Tit. 6. Bauld. P. 2. c. 21. ubi de observandis circa eam ab adstrictis ad Chorû: ubi tamen ea, quæ habet n. 6. (de dicendo versu: *Christus factus est obediens* ante & post Comestionem meridianam non tantùm *Feriâ V. & VI.* sed etiam *Feriâ IV.* majoris Hebdomadæ) nec Praxi, nec alio nunt sensui, aut etiam ipsi Breviatio videntur satis congruere.

Mensuræ Aræ & Altaris, tam majoris, quàm minoris, & universim suppellectilis sacræ, declarantur à Gavanto To. 1. P. 5. post Tabell. & Bauldry in Append. Manual. à f. 420.

Ministorum Missæ, tam Privata, quàm Solemnis, tam Pontificalis, quàm Non-Pontific. aliarumquen Functionum Ecclesiasticar. in Choro nominatim etiâ sub Vesperis &c. obeundarum, declarant AA. P. III. Tit. 8. à f. 257. à me relati, atque etiam Cærem. Episcopor. l. i. c. 5. & seq. nec non c. 28. item Lohner Instr. 2. P. 3. Tit. 3. totò.

Missæ. Missas quas dicere liceat, & non liceat tam in propria, quàm aliena Ecclesia. III. Tit. 2. à f. 23. & nominatim an Missas nuncupatas S. Gregorij pro vivis & Defunctis, Missas 15. Auxiliatorum, Missam de Patre aeterno ibidem f. 24. & 25. item 235. An Missas 30. S. Gregorij M. vulgò Gregorianas per 30. continuos dies dicendas pro Defunctis. Ibidem f. 25. item 235. & 285. Quo Ritui & Modo hæ dicendæ ibidem & Tit. 10. f. 3. à f. 285. An prohibitū sit dicere ullam Missam de 14. Auxil. III. Tit. 2. cit. à f. 25. item f. 535. Missæ quibusdam Regularibus tantùm concessæ non possunt ab alijs celebrari, etiam in ipsorum Ecclesijs, in quibus si de Festo ipsorum ibi celebrent, debent locò Missæ, cujus dicendæ privilegiò ipsi non gaudent, dicere Missam in Missali Romano extantem, eamque accipere de Communi Sanctorum, si propria in eo non extet. ibidem. f. 25. & 45. An, quando, & quibus licitum sit dicere Missam de aliquo Sancto, cujus habetur insignis Reliquia. ibidem f. 26. 27. & 28. An & qualis dicenda sit de Beatis nondum Canonizatis: ibidem f. 29. item 47. & 48. vid. etiam supr. V. Beatificatio, & Canonizatio. Qualis dicenda, & quo Ritui Missa de Sancto, qui Titulus est seu Patronus Altaris, de quo tamen in die Festo illius non recitatur Officium, ob occurrens v. g. eò annò ac die Offi.

in Octavam, non item in sua Ecclesia, in qua vel sit de alio festo, vel de Dominica per annum, aut Missa de Requiem. Ill. Tit. 2. a f. 45. & Tit. 10. f. 3. f. 85. Missam celebrare in Oratorio privato quando, & quibus liceat, & num omnes, qui diebus Dominicis, aut Festis ibi sacro interunt, satisfaciant Præcepto audiendi Sacrum, Ill. Tit. 9. a f. 260. & 263. Intra Clausuram Monialium, etiam ad Communicandas infirmas, celebratio Missæ est illicita. ibidem f. 264. Missa qualis, ubi, & quando dicens in Expositione SS. Sacramenti pro Comprecatione 40. Horarum &c. l. Tit. 11. f. 5. a f. 55. item Ill. Tit. 7. a f. 221. Missa Defectus qui, & quomodo corrigendi, tradit imprimis ipsum Missale Roman: Titulo sæpius relegendò: De Defectibus in celebratione Missarum occurrentibus: item Gav. To. 1. P. 3. per 10. Tit. Gobat. Tr. 3. Cap. 23. a n. 765. Illung. Tr. 6. d. 5. Lohner Institut. 1. P. 2. Tit. 35.

Moniales non debent in Confiteor mutare verba Tibi Pater & te Pater in verba Mater, & Matrem, nec verba: vobis fratres, vos fratres in verb: Sorores, sed eòdem modo loqui nomine Ecclesiæ, ac si essent viri, ex Decreto Sac. Rit. Congregat. 18. Aug. 1629. apud Gav. To. 2. f. 5. c. 17. n. 12. Capellanus Monialium. Vid. V. Missa &c.

NOVI SACERDOTIS Primitiæ quomodo celebrandæ, Ill. Tit. 8. f. 258. &c.

OCCURRENTIA quorumlibet Festorum, Dominicarum, Vigiliarum, ac Feriarum quid, & quæ universim ejus Regulæ &c. Ill. Tit. 6. a f. 104. usque ad f. 197. per 12. ff.

Octava. De Modo, ac Ritu celebrandi Octavas Festorum (quarum aliæ sunt privilegiatæ, aliæ non privilegiatæ, ac universim ad quatuor revocantur Classes) agitur fusè Ill. Tit. 4. a f. 68. usque ad f. 94.

Officium Divin. Officia quæ, & quorum Sanctorum, ac Beatorum, seu intra, seu extra propriam Ecclesiam dicere liceat, & non liceat, &c. Ill. Tit. 2. a f. 23. An de omni Sancto, cujus insignis habetur Reliquia, ibidem. Officia, uni loco, aut Ecclesiæ specialiter à Sede Apostolica concessa, nequeunt propriâ, aut etiam Ordinarij ipsius solummodo auctoritate extendi de loco ad locum, aut universaliter concessa ad alio rem Ritu attolli. ibidem 21. Quale Officium recitet Peregrinus, Viator, absens à sua Diocesi, Beneficio, Monasterio &c. ibidem a f. 38. Calus, in quibus licet, & aliquando præceptum est

¶ Pars III. ¶
¶ R ¶
jun-

jungere Partes diversorum Officiorum ibidem à f. 40. &c. Officia duplicia, semiduplicia ac etiam simplicia, per anni decursum occurrentia, & Concurrentia, quomodo ordinanda ac regulanda, traditur suis locis l. & ll.

Officium Defunctorum quando, quo Ritu, ac modo sit dicendum &c. ll. Tit. 11. à f. 354. item III. 10. f. 1. & 6. à f. 265. & 290.

Officia Singulorum Minorum ac Officialium Ecclesie accuratè declarant *Ceremonial. Episcoporum.* l. 1. c. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 28. item Bauldry l. 1. per 18. capita, Alique III. Tit. 8. à f. 257. à me relati.

Orationes (à Rubricistis *Collecte* appellari solitæ) quæ, quot, quomodo, & quo Ordine dicendæ sint quovis Tempore, & sub quali obligatione in qualibet Missa, Vid. l. Tit. 5. à f. 20. item Tit. 8. 38. item II. Tit. 2. 53. & seqq. ubi etiam utroque in loco quænam sint observanda circa Orationem à *sanctis* quoad inserendum Nomen Patroni litterâ N. item circa Orationem: *DEUS Refugium*, ac similes, nec non de observandis circa numerum Orationum: item III. Tit. 6. f. 13. & 14. à f. 197. & f. 215. ac seqq.

Orationes duæ similes si in Missa, aut in Officio coincidunt, tunc, ne eadem Oratio bis dicatur, sunt mutandæ, & quidem, regulariter

loquendo, posterior. l. 59. 274. item II. Tit. 11. die 11. Novembri. f. 371. sumendo in hujusmodi casibus alteram Orationem vel de Communi Sanctorum, vel ex alia Missa proxima simili, v. g. in casu, quod festum S. Agathæ V. & M. ob occurrens 5. Februar. Festum Patroni transferretur alicubi in diem 9. ejusdem Mensis, quâ in Ecclesia universali occurrit Festum simplex S. Apolloniae, de qua dicenda tunc est Lectio, & facienda Commemoratio in Officio S. Agathæ; tunc etiam in 1. Vesperis, Laudibus, ac Missa S. Agathæ pro facienda Commemoratione de S. Apollonia non est dicenda Oratio: *DEUS, qui inter cetera potentia tua &c.* (utpote sumpta ratione Officij S. Agathæ) sed dicenda est Oratio: *Indigentiam nobis &c.* ex Missa 2. de Communi Virginum Martyrum, de 101. Oratio pro se ipso Sacerdote non est dicenda coram proprio Prælati, seu Principe. l. 8. à f. 38. Oratio *Fidelium &c.* quando, & quò loco sit dicenda, uti & aliæ pro Defunctis. l. 7. 22. &c. & III. Tit. 10. f. 1. à f. 360. Quid observandum circa Orationes *indictas à superiore* l. 8. f. 38. & 41. &c. Orationes ad libitum quantum dici possint, ac nominatim, an etiam de aliquo Sancto, aut Oratio *Fidelium*, vel Oratio pro *Infirmo*, aut pro *morituro &c.* l. 8. à f. 39. Non debet omittere ullam earum Orationum, quæ

quæ à Rubricis secundò, aut tertio loco in aliqua Missa dicendæ præscribuntur, hisque substituere aham, nec illam quidem, quæ à Superiore ad Tempus, seu extra Ordinem præscribitur; suntque universim Orationes *Votiva*, seu supernumeraria omnibus à Missali præscriptis postponendæ, ac in ijs dicendis servandus Ordo dignitatis; ac insuper Numerus, à Rubricis præscriptus, non excedendus. l. Tir. 8. fol. 40.

Orationem Contra Paganos, aut aliam ejusmodi non esse dicendam in ijs Missis, in quibus dicitur Oratio *A cunctis*, vel *Ecclesie tuae &c.*, decretum Quidam esse ajunt à S. R. Congreg. 1688. 16. April. (uti l. Tir. 8. f. 40.) ed quòd sufficienter non contineat, quod altera. Expendendus tamen erit casus, quò Orationis contra Paganos non habet præter rationem Orationis ad libitum, aut Orationis merè *Votiva*, sed ob specialem Ecclesie persecutionem ea nominatim etiam eo Tempore, quo Orationum dictarum alterutra in suis respectivè Missis dici solet, à supremo v. g. Ecclesie Pastore præscribitur: uti factum anno superiore 1716. quò exitiale à Turcis Bellem toti Christianitati imminabat; atque ita fieri debere, non obstante quocunque Cong. Rit. Decretò, postmodò dicta à me jam exarata responsum est Romà mense Martio currentis anni 1717. in hæc serè ver-

ba: *Ex Voluntate SS. D. N. omnes Sacerdotes in suis Missis (exceptis duplicibus 1. & 2. Classis) debent ceteris Collectis addere binas Collectas: DEUS Refugium, & contra Paganos, etiam, quando alias jam dici debet Oratio A cunctis, vel Ecclesie tuae, non obstante quocunque Decreto &c.* Et Ratio videretur esse: quia nullam continet de se inconvenientiam eandem rem per diversas in eadem Missa (ex gravi præsertim causa) Orationes petere; cum ejus rei Exempla identidem occurrant in Missis, in quibus dicuntur plures Orationes, in quarum posteriore sæpius idipsum petitur, quòd jam petitum fuit in aliqua præcedentium, id quòd in Orationibus præsertim Secretis, & ijs, quæ Post-Communio in Missali dicuntur, contingere potest. Non posse autem Nomen *Paganorum* mutari in *Nomen Turcarum, & Hereticorum &c.*, quanda dicitur, aut præscribitur *Collecta*, vel *Missæ contra Paganos*, constat ridentem ex dictis l. Tir. 8. f. 40. & Sac. Rit. Congreg. Decreto de anno 1689. die 29. Jul. ibidem cit.

Orationum Clausula, seu *Conclusio* in Officio & Missa juxta Rubricas Brev. & Missal. est *Varia*, pro earum qualitate; nam, si Oratio dirigatur ad *DEUM Patrem*, concluditur per Verba: *Per Dominum nostrum;* si ad *Filium*, tunc per Verba: *Qui vivis, & regnas cum DEO Patre.* Si in principio Orationis fiat men-

no Filij, dicitur in fine Orationis : Per eundem &c; si vero fiat mentio Filij solummodo in fine Orationis, tunc in hujus fine dicitur : Qui tecum vivit & regnat &c; si denique in Oratione fiat mentio Spiritus Sancti, dicitur : In Unitate ejusdem Spiritus Sancti &c.

Oyatio 40. aut 10. *Herarum* Vid. V. *Comprecatio* mōbō nī

Oratoria Privata hodie non nisi cum certis restrictionibus, ac limitationibus conceduntur ad mentem Concilij Tridentini, III. Tit. 9. a f. 260. Non licet in ijs celebrare diebus in Indulto exceptis, Festisque nonnullis celebrioribus. *ibidem* f. 262. & 263. Nec omnes ibi audientes Sacrum Satisfaciunt Præcepto audiendi Missam diebus Dominicis, ac Festis de Præcepto. *ibidem* a f. 262.

Ordinarij Locorum, seu sæculares, seu Regulares, non possunt propria auctoritate Officia uni loco, aut Ecclesie concessa extendere ad alium locum, neque mutare Ritus, quem habent in Calendario Romano Festa de se universaliter concessa. *III. Tit. 2. a f. 23.*

PARAMENTA non debent Summi de Altari pro celebratione Missarum; cum id competat solis Episcopis, sive solenniter, sive privatim

celebrent, Inferioribus vero habentibus ulum Pontificalium non nisi quando in Pontificalibus celebrant. *Missal, Rom. auctoritate Urban. VIII. reformat.* ac ita declaravit Sac. Congreg. 1612. ex cujus Declaratione ea pro solis Episcopis & Cardinalibus ponenda sunt in medio altaris, in quo Missa est faciendā; pro aliis vero, qui Privilegio non gaudent, collocanda, & assumenda sunt ipsa Sacrificia, aut hac deficientibus Mensa separata; quod si & hoc deficiat, tunc in eodem Altari eodem, in quo celebrabunt, sed non in hujus medio, neque in Cornibus Evangelij sunt Collocanda, ut ex Cæciliav. notat P. Hippol. a Petro Vincent. Quæ usui amplius non sunt comburi debent, ut apud Car. Tit. P. 3. Tit. 10. n. 1. traduntur Summi. Triplicis potissimum generis ad Missam requiruntur, nempe 1. de rare convenienter Ornatum 1. P. debitor modo præparatæ. 2. Cæciliavit instructus, de quibus post Car. P. Lohner Instr. 1. P. 1. Tit. 1. P. La Croix locis To. 9. V. Paramenta &c. f. 652. & 653. ab eo allegantur De eorundem Qualitate ac Quantitate, h. e. Materia, Forma, ac Figuræ, sicut Gav. To. 1. P. 5. & Barchin. Append. Manual. Tit. De Mensuris sacris pelletibus &c, & quidem ordine Alphabetico, quem Statuunt sequentibus Abacus, seu Credentia : Atria, seu Navicula Incensæ : Alba : Altare mope

Altare minus: Amictus, vulgò Humerale: Ara ex Lapide: Bursa Corporalis: Calix: Candelabra: Cingulum: Conopaeum Tabernaculi majoris: Corporale: Crux Altaris: Dalmatica: Gradus Altaris majoris, & minoris: Hamule, vulgò Ampulla seu Urceoli: Manipulus: Manutergium: Mappa Altaris: Mappa pro Communione: Missale: Palla (de qua Gav. P. 2. Tit. 1. lit. m. & p.) Pallium Altaris, vulgò Antependium: Patena: Pelvicula Hamularum, h. e. Urceolorum, seu Ampullarum: Planetæ, vulgò Casula: Pluviale: Pulvinar pro Missali: Purificatorium: Pyxis, vulgò Ciborium: Stola: Superpellicum, quod alio etiam nomine Cotta dicitur: Tabella Pacis gestatoria, seu Instrumentum Pacis: Tabella Secretarum: Tabernaculum SS. Eucharistia: Tela Stragula Altaris: Thuribulum: Tintinnabulum: Tunicella Subdiaconalis: Vas Hostiarum: Vas pro abstergendis calicibus: Velum Calicis: Velum pro portanda SS. Eucharistia: Velum Pyxidis seu Ciborii: Velum Subdiaconale: Umbrella seu Conopaeum Altaris, vulgò Baldachinum: Umbrella alia cum Hastilibus pro deportando Vener. SACRAMENTO in Processionibus. Quibus omnibus deinde subiungunt Paramenta seu Indumenta Episcopalia (eo ordine, quò illa induit Episcopus) eorumque Formam, ac Mensuram, utri & Modum tam horum, quam Illoꝝ, ac uniuersæ Suppellectis Sacre Nitorem, ac Munditiam conservandi, ac repa-

randi, de quo etiam aliqua in Sacerdotali seu Rituali nostro Diocessano Brixinensi Distincti. i. c. 2. n. 7. 8. & 9. & in Constitutionibus Synodalibus ibi cit. Significationes vero eorumdem Paramentorum, tam Sacerdotalium, quàm Episcopaliū, mysticas, h. e. anagogicas, allegoricas, ac tropologicas, seu morales, exponit Gav. To. 1. P. 2. Tit. 1. à f. 72. & sparsim in toto suo Opere Rubricistico. Paramentorum Sacerdotalium Color quandoque discrepat à Colore Paramentorum Altaris. I. & II. suis utrobique locis. Vide etiam V. Color.

Patrocinium & Titulus

Templi sunt quidem quandoque idem, non tamen semper, ac conuertibiliter. III. Tit. 1. à f. 2. sic etiam Festum Patrocinij, ac Festum Titulare Templi. ibid.

Patronus quid, quoruplex,

& quomodo Patronorum Festa sunt celebranda, III. Tit. 1. à f. 1. Patronus Ecclesie, & Titulus Ecclesie sæpe quidem non tamen semper sunt idem. ibidem f. 2. & 3. Patronos loci, & Patronos Titulares seu propriæ Ecclesie pariter non semper esse idem, sed sæpissime inter se diversos, ostenditur in Exemplis ibidem. Patronorum alij sunt ac dicuntur Principales, alij minus Principales, ac secundarij. ibid. à f. 3. Dantur Patroni unius Civitatis, & simul unius Provincia. ibid. Dantur etiam

nam plures Patroni loci, ex quibus licet regulariter unus tantum soleat esse Principalis, probabilius tamen possunt etiam esse plures. *ibidem*. *Varia de Patronis locorum, ac Titulorum, eorumque Festis, Octavis, occurrentijs, & Concurrentijs &c. Quæ sit ac Resolutiones V. ibidem à s. 5.* Quibus adde, quæ habentur *ll. Tit. 1. s. 7. 8. 11. & seqq. & infra V. Solemnitas, vel Solemniter.*

Pileolò uti nemo audeat in Celebratione Missarum sine expressa licentia Sedis Apostolica, non obstante quacunque contraria Consuetudine sunt verba Missalis Romani ex Registro Decretorum Sac. Rit. Congreg. iussu Urbani VIII. eidem præfixa. Simili Decretò (alicubi laudabiliter publicatò) usum Berruca seu Capillitij facti, ac Comæ adscititiæ prohibuit Innocent. XI. uti videre est apud P. La Croix Tomul. 6. P. 2. n. 401. Præfationes quæ per anni decursum in quibuslibet Missis de Tempore & Festis mobilibus, cum proprio respectivè Communicantes, & Hanc igitur &c. sint dicendæ, habetur P. I. Quæ autem in Cæteris Festis, & per eorum Octavas P. II. Quæ denique in Missis votivis, & Defunctorum, P. III. habentur suis locis expressum.

Primitiæ V. Lit. N.

Processio quid sit, & quænam tum universim, tum etiam in particulari in ijs tam ordinariè,

quàm extraordinariè instituentis sunt observanda, fusè tradit Rituale Roman. *Tit. de Processionib. à s. 267.* In integro Tractatu exequitur Paulus Maria Quarti post Gav. *To. 1. P. 1. Tit. 19. n. 3. lit. e. item Castald. lib. 2. P. 10. per 10. Capita : & Bauldry Man. P. 2. c. 14. & seqq. usque ad cap. 20. P. 4. c. 3. artic. 3. item c. 6. artic. 3. & c. 9. artic. 3. necnon c. 10. artic. 4. item c. 11. artic. 2. & c. 12. ac denique c. 16. artic. 2. & sequentibus que ad cap. 17.* Quibus in loca ambo exactissimè tradunt 1. Generalia in omnibus Processionibus observanda. 2. observanda in Processione Festi Purificationis. 3. in eaque fit in Dominica Palmarum, necnon Feriâ V. in Coena Domini, Feria VI. in Parasceve, & Sabbato Sancto ad locum novi ignis. 4. in ijs, quæ fiunt in *Litanij majoribus in Festo S. Marci, & minoribus in Triduo Rogationum.* 5. in ijs, quæ fiunt in Festo SS. Corporis Christi, ac infra hujus Octavam, tam in Ecclesijs majoribus (aut præsentè quoque Episcopo) quàm etiam in minoribus. 6. in ea, quæ fit in Comprecationibus 40. Horarum, necnon in Coniternitatibus SS. Sacramenti cum Venerab. Sacramento. 7. in ea, quæ fit in Translatione Sacrar. Reliquiarum, Sanctarumque Imaginum. 8. in ea, quæ fit in Gratiarum actionem, aut publicæ Lætitie causâ. 9. in ijs, quæ fiunt Tempore Jubilæi

ro. in ijs, quæ sunt ad recipiendum processionaliter Prælarum, vel Legatum; item Imperatorem, Regem, magnæ potentia Principem, necnon Imperatricem, ac Reginam. Quibus adde ex Rit. Rom. supra citat. quid observandum ulterius in ijs, quæ instituuntur ad petendam pluviam; ad postulandam serenitatem; item Tempore mortalitatis & pestis, necnon in quacunque Tribulatione, (v. g. Terramotus) ac quænam tunc Preces Litanij, sub ejusmodi Processionibus decantari solitis, inferendæ, ac subjungendæ: de quo Vid. etiam superius Dicta V. Litanæ, & locis ibi citat.

Psalmi Penitent: & Gradual: quando, & quomodo recitandi. I. Tit. 11. f. 6. h. 60. & 63. item Gavant. To. 2. l. 9. c. 3. & 4. Arnaud in Append. Tr. 2. Tit. 3. & 4. Quando Antiphona aliqua sumitur ex Principio Psalmi, vel Cantici, quomodo tam *intra*, quàm *extra* Chorum tunc sit procedendum in Psalmi, vel Cantici prosecutione, Vid. supra V. Antiphona, & apud Gav. To. 2. l. 5. c. 7. n. 12. Castald. l. 2. f. 3. c. 2. n. 13. & 14.

Purificatio. Vide V. *Aqua.*

Q.

QUADRAGINTA Horarum Oratio, & Processio sub eadem instituenda, Vid. V. *Comprecatio*, & V. *Processio*.

Qualitas & Quantitas.
h. e. *Figura*, ac *Magnitudo*, seu *Mensura Paramentorum*, ac *supellectilis Sacra* quæ. Vid. V. *Paramenta &c.*

R.

S. RAPHAELIS Festum sub Rit. dupl. major. celebrandi Indultum, alicubi pro Dominica III. post Pascha, alicubi verò pro die 24. Octobr. concessum, non licet ad *alia loca* extendere I. Tit. 25. à f. 143. Neque hactenus est prota Germania concessum, *ibidem*, & patet ex Directorio Viennensi currentis anni, in quo neutro die ponitur.

Reconciliatio Ecclesie, ac Cameterij quomodo facienda. Vid. V. *Ecclesia*: item *Pontificale Roman.* P. 2. hoc Tit. à f. 474. & 489. nec non Castald. lib. 2. l. 13. c. 3.

Reductio Onerum Missarum à quo facienda, Vid. apud Gav. To. 1. P. 3. Tit. 12. & in ejusdem Gavanti *Manualis Episcoporum* P. 2. Additione 12. & 13. à f. 219.

Regulares an, & quænam Festa Diocesana, aut Locorum, in quibus morantur, & sub quo Rit. teneantur celebrare. III. Tit. 1. f. 6. 7. & 16. ac 22. &c. item Tit. 2. f. 24. & 37. item Tit. 3. f. 58. & 59.

Re.

Reliquia sanctorum ubi in Altari sint collocandæ, exposito præsertim SS. Sacramento III. Tit. 9. f. 205. Quomodo asservandæ. *Cassald.* lib. 1. l. 2. c. 1. n. 4. Earum Festum an, & quarum, ac quomodo celebrandum. I. Tit. 49. f. 255. & 256. item III. Tit. 2. f. 24. item 26. & seqq. *Reliquia insignes* quæ ibidem f. 24. Observanda in Processione Translationis earum. Vid. V. Processio.

Ritus Observandi in Celebratione Misse tam privatae, quam solennis (seu sit de Tempore, seu de Festo, sive de neutro, sed votiva, aut Defunctorum, vel de Requiem) à quocunque Celebrante, ac hujus quibuscunque Ministris observandi, traduntur imprimis ab ipso Missali Romano in Rubricis De Ritu servando in celebratione Misse per 13. Titulos, necnon ab Auctoribus à me supra III. Tit. 8. à f. 257. & 259. & Tit. 10. f. 2. 3. & 4. à f. 270. relatis, nominatim Gavant. To. 1. P. 2. totâ. Lohner Instruct. 1. P. 1. Tit. 2. f. 1. & P. 2. 3. 4. & 6. totâ. P. Hippolyt. à Portu Vicentin. P. 1. 2. & 3. Vide etiam dicta superius V. Cæremonia.

Ritus tam in privata, quam in publica, ac solenni Horarum Canonicarum Recitatione, tum intra, tum extra Chorum, observandi quinam sint. Vid. III. Tit. 11. à f. 292. & apud AA. ibidem allegatos. Vide etiam supra V. Cæremonia.

Rochetti Uti, exceptis ijs, quibus de jure competit, ceteris omnibus prohibetur, & inique statuitur ac declaratur. Nemini in celebratione Missarum, aut Divinarum Officiorum cum Rochetto, nec cum Cotta (h. e. superpelliceo) habente manicas angustas ad inter Rochetti : & idem servandum est in Concionibus ita Missali Romano, ex decreto Sac. Rit. Congreg. ab Urbano Pap. VIII. approbato. Per Rochetti nomine hic venit *Reverenda*, in hoc à Communibus Clericorum superpellicei distincta, quod manicas habeat angustas, ut manus sint expeditiores, ut ait Gavant. To. 1. P. 2. Tit. 2. lit. Z.

Rosarij B. V. Festum olim ex Decreto Gregor. XIII. non nisi in ijs Ecclesijs, in quibusdest Altare, seu Capella Rosarij, sub Ritu duplici majore cum Officio Misse celebrari permittitur I. Tit. 2. f. 252. & II. Tit. 10. f. 315. ceterum nunc ex Decreto SS. D. N. Clementis XI. de anno 1716. die 2. Octobr. celebrandum est sub Ritu duplici majore de præcepto in tota Ecclesia, uti II. Tit. 12. à f. 477.

Rubrica quid sint, & quotuplices &c. Gav. To. 1. Instruct. 1. P. 1. Tit. 2. f. 2. & 3.

S.

SABBATUM. *Sabbatisne* omnibus, in quæ incidit *Jejunium de precepto*, standum sit ad signum *Salutationis Angelicae*, quod datur in meridie? Vid. V. *Salutatio Angelica*. Si Sabbato in Albis alicubi ex *Foundatione* ac privilegio, pro singulis diebus Sabbati concessio, decanterur *Missæ Votiva de B. V.* cantanda illa est cum *Glor.* propter Sabb: & cum *Commemoratio*: *Ostævæ*, & 3. *Oratione de S. Spiritu* (nisi occurrat *simplex*) *Præfat.* de B. V. sed *Communicantes & Hanc* igitur de *Ostava*, at in fine *Ite &c.*, sine *Alleluja*. Itã P. Herisonius *Ord. Min.*

Sacerdos formans manu dextrâ (sinistrâ positâ super *Altare*) signum *Crucis* super *Oblata* ad *Verba* illa : *Et benedic hoc sacrificium* ; item ad illa : *Benedictam, adscriptam, rnam &c.* an ad efformandam *transversam* *Crucis* partem *transversâ* quæque manu uti debeat, an verò *rectâ*, controvertitur inter *Rubricarum* *Interpretes* : adhibendam esse manum *transversam* digitis ad rem *benedictam* *inflexus* tenent *Gavantus*, & cum eo *Arnaudus*, *Bauldryus*, *Cabrinus*, &c. negant verò *Castaldus* L. 2. f. 7. c. 3. n. 5. *Premolus* P. 3. c. 9. & *Angelus* *duplicem* *Sac. Rit.* *Congregationis* *Decisionem* adducens apud P. *Hippol.* à *Portu* P. 1. in *Adnotationibus* ad *Tit. 7. Ru-*

bric. 5. n. 16. f. 69. ubi & ipse *sententiam* *posteriorem* *amplectitur* itã scribens : *Puto* *adhibendam* *esse* *manum* *directam*, *dammodo* *leniter* *extendatur*, *ac* *molliter*; *siquidem* *in* *formandis* *hujusmodi* *Crucis* *figuris* *non* *est* *attendenda* *tota* *manus*, *quæ* *signat*, *sed* *ultima* *parvi* *digiti* *extremitas*, & *ut* *quasi* *dicam*, *punctum*, *quod* *veluti* *signum* *exarat*; *ideoque* *talem* *extremi-* *tem* *ad* *rem* *benedicendam* *convertimus* : *ex* *quo* *fit*, *quòd* *primam* *lineam* *non* *de-* *lemus*.

Eandem *hanc* *Sententiam* *etiam* *tradit* *Ceremoniale* *Missæ* *privatæ* *juxta* *Exemplar* *annò* *1702.* *Romæ* *editum* *reculum* *Augustæ* *annò* *1706.* *c. 9. f. 3. n. 4.* cui cum pluribus alijs tanquam probabiliori etiam ego subscribo. *Defectus & Abusus* *Sacerdotibus* *in* *Celebratione* *Missæ* *evitandos*, *sat* *tamen* *apud* *non* *pauca* *hodie* *Communes*, *enumerat* *Cabrinus* *in* *Epitome* *Sac. Rit.* *c. 13.* & adhuc plures *Ceremoniale* *Missæ* *privatæ* paulò antè allegatum c. 9. & 10. *Quales* (*ut* *aliquos* *tantum* *hic* *referam*) *sunt* *1.* *Dicere* *Orationem* *secretam* : *Oramus* *Te* *Domine* &c. *antequam* *manus* *superimponentur* *Altari*; *vel* *ante* *eam* *completè* *dictam* *accedere* *versus* *Cornu* *Epistolæ*. *2.* *Incipere* *Kyrie* *eleison* *statim* *adhuc* *in* *cornu* *Epistolæ*, *vel* *antequam* *stans* *in* *medio* *Altaris* *Cruci* *de* *super* *positæ* *competentem* *fecerit* *reverentiam*. *3.* *Dicenda* *aut* *peragenda* *in* *Cornu* *Altaris* (*uti* *sunt* *infun-*

][Pars III.]

][Ss]

infun-

infundere Vinum & Aquam pro oblatione calicis; extergere manus ad Psalm. Lav. &c.) non facere, aut dicere in ejus Cornu, sed in spatio, inter medium Altaris, & hujus Cornu interjecto, collocato aut retracto Versus medium Altaris unà cum Cussino Missali: quò etiam spectat Orationes in Cornu Epistolæ in principio & fine Missæ dicendas, non ibi completè dicere, seu integrè absolvere, sed in reditu ad medium Altaris. 4. In Ablutione digitorum supra Calicem in fine Missæ non adhibere etiam Aquam, sed solum Vinum contra expressam Rubricam alibi citatam. 5. Accipere Biretum post Missam à Ministro, antequam solitam *Genusflexionem*, vel *Inclinationem* fecerit Versus Altare unà cum Ministro; item tenere Biretum supra Bursam &c. Tamen si Celebrans Sacerdos, quando ab Altari, ad Principium Missæ faciendum, descendit, bis facere reverentiam à Rubrica Missal. jubeatur, semel scilicet, quando ab Altari descendit in planum, & iterum, quando infrà in plano consistens ad Altare revertit, quando tamen dictò post Psalmum *Judica &c. Oremus* ad Altare iterum ascendit, non novam ei facere debet reverentiam, aut *genusflexionem*, etiam si in eo prosteret Venerabile, ut monet Lohner *Instr.* 1. P. 2: Tit. 7. n. 5.

SS. SACRAMENTI

Expositio in 40. Horarum Compensatione quomodo facienda. Vid. V. Compreatio. Non debere illud esse nimis frequentem, nec unquam sine debito, ac concedente apparere ostendit Vinitor P. 4. Tit. 5. in notationib. ex Cærem. Episcopi. l. c. 12. *Officium & Missam de Venerabili Sacram: Ferijs quintis infra annum recitandi Indulgentibus quid observandum Illud 5. à f. 100. Quibus adde, solennissimos Prime) ad quam in Responsor. Brevi dicitur: Qui natus est M.V.) Tertia, Sexta, ac Nona terminandos esse per Verba: JESU CHRISTI Gloria &c, non autem Hymnum Laudis, sed quòd hic propriam habet circumfulam in hoc Officio, uti notat Cæto. 2. l. 5. c. 6. n. 13. ac proinde certum est hac quoque in parte Laubellis de hoc Officio antea, & amplius annos Venerijs ac Neapoli impressis.*

Salutatio Angelica.

Signum Salutationis Angelicæ, quod datur in meridie, standum est extra Tempus Paschale in solis Quadragesime Sabbatis, non autem in diebus, etiam si in illa incidat *Jejunium à præcepto*, uti v. g. in Sabbata quatuor Temporum, aut alicujus Vigiliæ, &c. I. Tit. 11. §. 7. à f. 46.

Sanctus habens Socium

Socios æqualis secum Ricus in Ecclesia universalis, attamen inferioris

nis secum Ritūs in Ecclesia aliqua particulari, quomodo separandus, ejusque Socius aut Socij facta separatione sint celebrandi. III. Tit. 1. à f. 13, item II. Tit. 5. à f. 125.

Semiduplex in quacun- que *Occurrentia* & *Concurrentia* quomodo quoad *Officium* & *Missam* sit celebrandum &c. III. Tit. 6. §. 5. à f. 143. & §. 6. à f. 152. item P. I. & II. suis locis.

Sermo habendus in Exequijs. De hoc Vid. III. Tit. 10. §. 6. à f. 289. & 291.

Signum Angelicae Salutationis. Vid. V. *Salutatio Angelica*.

Signum Crucis quomodo formandum super Oblata &c. Vid. V. *Sacerdos*, & V. *Crux*.

Simplex Festum in quacun- que *Occurrentia*, & *Concurrentia* quomodo quoad *Officium* & *Missam* sit celebrandum. III. Tit. 6. §. 8. à f. 160. item P. I. & II. suis locis.

Solemniter non debere idem Patroni Festum eadem die celebrari in duabus Ecclesijs vicinis, sed à minore Ecclesia (auctoritate majorum) eligendum esse alium diem, ne solemnitas majoris Ecclesiae diminuat, decretum esse à quadam Congr. Romana 19. Mart. 1581. & postmodum rursus 20. Nov. 1684. ab ipsa S. R. C. scribit Nonne- mo, Vid. etiam III. Tit. 6. §. 5. f. 288.

Subdiaconus. De hujus

Officio ac Munere in quibuscunque *Missis* ac *Vesperis Solemnibus*, aliisque *Functionibus Ecclesiasticis* Vide apud Auctores P. III. Tit. 8. f. 257. 258. & 259. item Tit. 11. à f. 292. à me re- latoros; nominatim Castald. l. 1. f. 7. per 4. *Capita*. Bauldryum P. 1. c. 13. artic. 1. 2. & 3. à f. 37. item P. 5. ad lib. 1. *Ceremonial. Episc.* c. 10. à f. 307. *Lohner Instr.* 1. P. 3. Tit. 3. item *Instr.* 2. P. 3. Tit. 3. §. 2. *Gerlac. Vinitor.* P. 4. Tit. 18. 19. & 20. i- tem P. 7. Tit. 10. & 11. *Hippolyt.* à Portu P. 2. & 3. &c.

Suffragia Sanctorum, quan- do, quo Ordine, ac modò sint di- cenda, Vide. V. *Commemorationes Com- munes*.

Supellectilis Sacrae Quali- tas (quatenus nempe attinet ad e- jus *Materiam*, *Formam*, ac *Figuram*) ac *Quantitas*, seu *Mensura* quænam debeat regulariter esse, Vid. V. *Pa- ramenta*, ac *Gavantum*, & *Baul- dryum* ibid. citatos.

Sycomorus Vox Græca & modò in *Recto*, modò in *Obliquo*, in *Lectonibus* tertij *Nocturni* in *Anniversario Dedicacionis Ecclesie*, ac infra hujus *Octavam* occurrens, an rectius ab ijs pronuntietur, qui pe- nultimam ejus *Vocalem* corripiunt, quàm ab ijs, qui eam producunt, controversitur; eam *Corripientes*

nituntur auctor. Gav. To. 2. f. 10. c. 3. f. 153. in *Notulis Lektion. Brev.* quam secuti videntur, qui Missalia ac Breviaria Typis mandarunt; pro eam Producentibus verò stat Profodiæ, & Linguae Græcæ peritorum, quin & ipsorum Ss. Patrum auctoritas: siquidem Vox *Sycorum* ex cap. 19. S. Lucae Verf. 4. desumpta ibi non significat Arborem, quam Dioscorides, & quidam alij Medici ob intercedentem inter *Ficum*, & *Morum* mediam quamdam similitudinem *Sycorom*, hoc est *Ficomorum*, appellant (in qua significatione accepta cum Vox *Morus* Græcè scribatur per Omicron, h. e. O breve, utique corripienda esset penultima ab eam pronuntiantibus) sed significat *Ficum fatuam* à Græco Syki, quod significat *Ficum*, & voce (itidem Græca) *mora*, quæ idem significat, quod *fatua*, & scribitur per O mega, h. e. O Longum, uti inspicienti Textum Græcum Evangelij, paulò antè allegari parebit, & passim in suis Homilijs posteriorem hanc significationem vocis *Sycorum* Ss. Patres supponunt, unde & ego cum posterioribus sentio.

T.

TITULUS ECCLESIAE, & Titularis Patronus an sit idem, & quomodo celebrandus. III. Tit. 1. à f. 1. *Thuriferarij* munus quod?

Vid. apud AA. P. III. Tit. 8. à f. 150. & Tit. 11. supr. à f. 292. allegant.

Thurificandi, ac *Inven-*

sandi Ritum ac Cæremonias Ss. Sacramentum, item Sanctorum Reliquias ac Altare, necnon Celebrantem, aliásque Personas, uti & Furnam, ac Castrum Doloris in Exequijs tradunt Castald. l. 2. f. 2. c. 2. Boudry P. 2. c. 9. per 5. artic. *Gehe. Vinit. P. 4. Tit. 3. à n. 7. Lohner Instr. 1. P. 2. Tit. 8. additis ijs, quæ debet in Additamentis ante Indices in fine Instructionis, quæ quidem, post Editiones, jam pridem suis locis inseri debuerant. item P. Hippolyt. à Portu Vicentin. P. 2. & 3.*

Translatio Fæstorum quibus

ratione faciendâ? III. Tit. 6. f. 12. à f. 105. & 184.

V.

VASORUM SACRORUM *Benedictio & Consecratio.* Vid. V. *Benedictio*, & ibi citat. AA. nominatim *Missale*, Pontificale, & *Rituale Romanum*, item Castald. l. 2. f. 12. c. 1. & 2. Lohner Instr. 1. P. 1. Tit. 5. f. 1.

Velandum esse Calicem

à Celebrante *totaliter*, aut saltem in Parte anteriori (si forte ob ejus brevitatem nequeat conegi etiam in parte posteriori) & quidem non tantum in principio *Missæ* usque ad Offertorium, sed etiam in ejus fine post sumptionem, ac extentionem

calicis, cum Gavanto P. 2. Tit. 2. n. 2. lit. l. & Tit. 10. n. 5. in fin. &c tener, ac egregiè contra Paulum Mariam Quarti, & Angelum probat P. Hippolytus à Portu Vicent. P. 1. Tit. 10. Rubr. 5. n. 18. f. 128. ubi etiam eorum solvit Rationes in contrarium.

Velum Calicis, item Velum Subdiaconale, ac Velum pro portando Venerabili in Hierotheca &c, cujus Materie, Formæ, Figuræ, ac Magnitudinis esse debeant, Vid. V. Paramenta, & AA. ibi citatos.

Venerabile Eucharistia SACRAMENTUM non est distribuendum in Paramentis Nigris ex Decr. S. R. C. 22. Jan. 1701.

Versus tertius in Hymno: Ille Confessor &c probabilius non est murandus non modò in primis, sed neque in secundis Vesperis, ac Matutinis tunc, quando Festum S. Confessoris celebratur die immediatè sequenti diem Obitus illius Sancti. II. à f. 397. Vid. & V. Hymnus. Quando fit aliqua Commemoratio in Officio currentis diei, semper post Antiphonam ejus, de quo fit Commemoratio, dicendus est ille Versus (ad dicitur utrique ejus Parti Tempore Paschali uno Alleluja) qui in proprio ejus Officio ponitur respectivè post Hymnum Vesperarum, aut Laudum, nisi aliter notetur, aut nisi Versus ille concurrat cum Versu anteceden-

ter jam dicto in iisdem Laudibus, aut Vesperis; tunc enim ad Varietatem procedendum est juxta Rubr. General. 9. Breviar. n. 8. ut suprà V. Commemorations Communes, & III. Tit. 6. f. 13. & 14. à f. 202. & 217. &c. ubi inter alia habetur 1. Quòd illis annis, quibus in 1. & 2. Vesperis S. Elisabethe Regina Portugall. die 7. & 8. Jul. fiunt Commemorations Communes seu Suffragia Sanctorum, debeat in utrisque illis Vesperis in Suffragio pro Commemoratione de B. M. V. locò Versus: Ora pro nobis &c dici Versus: Diffusa est &c ex Vesperis Officij illius in Sabbato, vel (ut non nemo alius existimat) Versus: Dignare me &c ex Festo B. V. ad Nives 5. Augusti. 2. Quòd, quando contingit, ut in 2. Vesperis alicujus Virginis, aut Non-Virginis fieri debeat Commemoratio de eadem B. M. in Sabbato, tunc pro Versu: Diffusa est gratia &c (utpote jam antecederet dicto) dicendus sit Versus: Benedicta Tu &c ex Laudibus de B. V. in Sabbato. Tempore Paschali Versibus Responsorium Matutini non additur in fine Alleluja, uti nec Versibus Precum, quæ Tempore Paschali in Officio ad Primam ac Completorium, necnon in Litanis majoribus, & minoribus dicuntur, ob Rationes à Gav. To. 2. f. 5. c. 10. n. 4. & 5. annotatas: excipit tamen Castald. l. 2. f. 3. c. 4. n. 4. eos Versus, qui etiam eo Tempore ad certas preces dicuntur

324 *latitia*, videlicet pro Gratiarum Actione post Electionem Prælati, vel in Adventu Prælati, aut Principis, & tunc non *genusflexo* (uti alias Versus *precum* dici solent) sed à stantibus ij dici debent, Cantoribus scilicet inchoantibus Hymnum *Te DEUM*, ad Versum verò post Hymnum additur eo Tempore *Alleluja*, præterquam ad Versum : *Domine exaudi orationem meam*, & Vers: *Domine vobiscum*. Versus, qui *Responsorij* seu *brevibus Horarum*, seu *Longioribus Matutini* interponuntur, à Cantoribus dici debent, uti & *Versus*, qui dicuntur post *Psalmos Nocturnorum, Vesperarum*, ac *Laudum*, nec non in *Commemorationibus*, ac *Suffragijs*; Versus verò, qui dicuntur ad *Preces Feriales*, non à Cantoribus, sed ab *Hebdomadario* pronuntiantur. *Castald. l. 2. f. 3. c. 3. n. 13.* Qui dein c. 4. subsequente nominatim tradit, quid ab eodem *Hebdomadario* observandum sit universim in dicendis *Precibus*, tam *Dominicalibus*, quam *Ferialibus Breviarij*, uti & *Officij Defunctorum*, *Psalmorumque Gradualium*, ac *Litaniarum*, necnon in *Suffragijs Sanctorum*, ac *Orationibus Officij* dicendis : Libro autem I. f. 7. c. 11. & l. 2. f. 4. c. 2. & 3. totum, quò latè patet, *Hebdomadarij* munus exactè exponit, uti & eodem Libro I. sessione 7. cit. *Officia Diaconi*, ac *Subdiaconi*, necnon *Assistentium in Missis*, ac *Vesperis solennibus*, uti & in Pro-

cessionibus SS. Sacramenti; scilicet ne verò 4. ejusdem Libri *Officium Ministri Missæ privatae*, ac denique omnium ac singulorum, ad *Vesperas*, & *Missas solennes Ministrorum*, pariter accuratè exequitur, quòd riam locis alibi à me citatis facit *Bauldryus*, & *Lohnerus*, ex quibus aut aliquo eorum si quis *Hebdomadarij*, *Cæterorumque prædictorum Ministrorum Officia*, ac *Functiones preparatos transferet Libellos*, eorum singulos per modum *Instructionum* pis mandari, ac pretio parabili *Vnum* proponi curabit, nec operolum suæ, nec sumptus in eam facti, meo equidem iudicio parabit, simulque rem præstabit à perimis jam diu experitam.

Vestes Sacrae, tam *Presbiterales*, quàm *Sacerdotales*. Vid. *V. Precepta*, & AA. ibi cit.

Vigilia Quid, ac *Complex*; quomodo item in quacunque *Occurrentia* sit celebranda. III. Tit. 6. f. 11. à f. 176. Quomodo procedendum *Vigiliâ* incidente in *Februarii* V. ante *Dominicam Quinquagesimæ*, aut in *Feriam* II. vel III. post *Dominicam Quinquagesimæ* vel denique in diem *Cinerum*. II. Tit. 2. f. 176. & seqq. Quomodo item *Vigilia* *Noctivivatis S. Joan. Bapt.* incidente in diem *infra Octavam SS. Trinitatis* (ubi hæc est *Titulus Templi*, ac *procedit* habet *Quartam*) & simul in *die*

infra Octavam Corporis Christi. II. Tit. 6. à f. 180. Quomodo denique in casu, quò modò dicta Vigilià Nativitat. S. Joannis Baptist. incidit in ipsum Festum Theophoria, h. e. SS. Corporis Christi. I. Tit. 31. f. 192. &c. An Vigilià incidente in diem infra Octavam, quâ Officium, & Missa sunt de Festo 9. Lectionum, semper dicendæ sint 2. Missa Conventuales in Ecclesijs Cathedralibus & Colleg. II. Tit. 8. à f. 254.

U.

USUS ORGANI. ORGANA (quæ alioquin juxta Cæremonial. Episcoporum l. 1. c. 28. decenter in Ecclesia in Omnibus Dominicis, & Festis fori, per annum occurrentibus, cum Musicorum cantu adhibentur) silent in Dominicis Adventus, & Quadragesima; exceptâ Dominicâ tertiâ Adventus, & Dominicâ Quartâ Quadragesimæ; exceptis item Festis & Ferijs infra Adventum, aut Quadragesimam occurrentibus, quæ cum Solemnitate celebrantur, ut in die Annuntiationis (idem est de die Immaculat. Conceptionis &c) necnon Feriâ V. in Cœna Domini, Sabbato Sancto, & similibus, uti & quando-cunque occurrit celebrari solemniter, & cum læticia pro aliqua Re gravi, ut in eodem Cæremionali.

ATQUE hîc Finis esto Tituli Ultimi tripartitæ hujus meæ Lucubrationis, MISCELLANEA Rubricistica Ordine Alphabetico aliquammulta in se complexi; plurima equidem alia ijs à me inspergi, ac superaddi suis locis potuissent, simulque ea, quæ hætenus hîc retuli, haud paulò fusiùs pertractari; & verò etiam superaddita, ac utraque prolixiori calamo pertractata utique fuissent (utpote ingenti jam jam numero à me Conscripta, & sat fusè simul pertractata) ac quoniam deprehendi non modò hunc Titulum, sed Librum ipsum in nimiam, ne dicam justò majorem, excreverum molem, si utrumque, aut etiam solummodo alterutrum illorum exequeretur hîc locò, mutavi Consilium, & fusiorem tam eorum, quæ hîc minùs fusè proposita sunt, quàm etiam illorum, quæ porrò superaddi potuissent, Tractationem isthuc omitto. Quòd si intellexero ampliorem aliquam desiderari à non paucis Miscellaneorum hujusmodi Rubricistorum, Ordine Alphabetico digestorum Exegesi, curabo (si DEO, ac Superioribus placuerit) ut ea cum Problematibus Rubricisticis, tanquam Pars IV. huic meo Operi accedat, illudque ex Tripartito evadat Quadrupartitum sub eodem hoc Titulo: MISCELLANEA RUBRICISTICA, Ordine Alphabetico digesta.

Omnia ad Majorem DEI Gloriam.